

In memoriam

ДУШАНКА РАНКОВИЋ - ВУЧИЋЕВИЋ
(1932-1977)

Из наших редова изненадно је и заувек отишла Душанка Ранковић-Вучићевић, историчар уметности, кустос Народног музеја из Чачка и марљиви и активни сарадник више културних и научних институција. Њене колеге, другови, пријатељи, установа у којој је радила близу 15 година, Музејско друштво, Друштво историчара уметности и Друштво конзерватора Србије, као и установе с којима је сарађивала, опраштају се од Душанке у тренутку када се тек очекивао њен стваралачки допринос.

Рођена је у Трбушанима код Чачка, где је завршила Основну школу. Као један од најбољих ученика у својој генерацији, матурирала је у чачанској Гимназији 1951. године. На београдском Филозофском факултету, на групи историја уметности, дипломирала је са одличним успехом.

Од завршетка студија па све до трагичне смрти која је затекла на извршењу службеног задатка, запослена је у Народног музеју у Чачку, у чији је развој и достигнућа уградила свој трајни допринос као кустос и руководилац Уметничког одељења.

Посебно је била заинтересована за заштиту културног наслеђа чачанског краја. Врло активно је радила на теренским истраживањима у циљу евиденције споменика културе и дела ликовне и примењене уметности. Њеном иницијативом и заслугом заштићен је знатан број културно-историјских споменика, конзервиран и спасен бројни фонд вредних и значајних икона са подручја западне Србије. Успела је да открије знатан број непознатих уметничких остварења и да изврши њихову атрибуцију и валоризацију. Показала је изузетно залагање у покретању иницијативе, премама и организовању обимних конзерваторско-рестаураторских радова на овчарско-кабларским манастирима као што су Благовештење, Никоље и Тројица. Била је или директни учесник у извођењу радова на конзервацији фресака (манастир Никоље), или консултант при извођењу конзерваторско-рестаураторских интервенција на зидном сликарству у манастиру Благовештењу и цркви св. Николе у Жељевици код Чачка.

Била је један од најмарљивијих и најпоузданијих спољних стручних сарадника Завода за заштиту споменика културе у Краљеву. Преко ње, њене активности, ванредне заинтересованости, стручне и научне оспособљености, ова установа је реализовала низ значајних акција и обавила обимне и сложене задатке, за које јој је неизмерно захвална. Била је, такође, активни сарадник Републичког завода и других институција. Једна је од ретких особа која је са неизмерном енергијом, амбицијом и ванредним успехом усклађивала и обједињавала музејске обавезе са конзерваторском активношћу. У тој њеној драгоцености особини конзерватори су имали диван подстицај и прави узор. Посебну активност испољила је радећи на археолошким истраживањима средњовековних споменика као што су: градина Соколица у Остри код Чачка, локалитет Кулина код Овчар Бање, манастир Благовештење, манастир Тројица, црква св. Петра и Павла у Попама код Новог Пазара, црква св. Благовести у Трнави код Чачка и др.

Поред редовних музејских послова и конзерваторске активности у којима је несебично изгарала и била пример истинског прегаоца и прави заљубљеник свог посла, бавила се врло успешно научно-истраживачким радом, за који је имала необични афинитет и смисао. Објавила је изванредан број веома запажених стручних и научних радова, међу којима се нарочито истичу: ОВЧАРСКО-КАБЛАРСКО ЧЕТВОРОЈЕВАЊЕЉЕ ИЗ ЗБИРКЕ ПРОФ. АЛЕКСЕ ИВИЋА (Зборник за ликовне уметности, број 1, Нови Сад, 1966.), ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ БОГОРОДИЦЕ ГРАДАЧКЕ (Зборник Народног музеја, број 1, Чачак, 1969.), МАНАСТИР НИКОЉЕ У ОВЧАРСКО-КАБЛАРСКОЈ КЛИСУРИ (Градац, број 2, Чачак, 1964.); ГРАФИЧКИ ИЗВОРИ ЗИДНОГ СЛИКАРСТВА У НАОСУ ЦРКВЕ МАНАСТИРА НИКОЉЕ ПОД КАБЛАРОМ (Зборник Народног музеја, број 1, Чачак, 1969.) и др.

Потресно је сазнање кад се сурово и изненадно прекине нит живота личности, која је била права личност, дубока, слојевита, човечна, комплетна и снажна, племенита и нежна, одлучна и одважна. Душанка је управо то била. Тешко је помирити се сазнањем да се с њоме опраштамо, која је до јуче са својим колегама и пријатељима са радошћу и заносом, говорила о пословима који су је чекали, о струци у коју је са побожношћу и крајњом оданошћу веровала, с којом се поистоветила и у њој видела један од најузвишенијих идеала.

Добитник је Повеље Савеза друштава конзерватора Југославије за изванредан допринос на заштити нашег културног наслеђа.

